

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2852/2024
12.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Милан Милић и Владимир Милић, адвокати из ..., против тужене Предшколске установе „Бошко Буха“ Врбас, коју заступају пуномоћници Милан Плећаш и Милица Слобода, адвокати из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 350/24 од 16.05.2024. године, у седници одржаној 12.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 350/24 од 16.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П1 711/2022 од 02.11.2023. године, ставом првим изреке обавезана је тужена да тужиљи на име неисплаћене зараде за период од 01.01.2019. године до 31.12.2021. године исплати 321.552,47 динара са законском затезном каматом од 11.10.2023. године до исплате, и износ од 106.985,57 динара на име обрачунате законске затезне камате на неисплаћени износ до дана 10.10.2023. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 138.881,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 350/24 од 16.05.2024. године ставом првим изреке, усвојена је жалба тужене и преиначена пресуда Основног суда у Врбасу П1 711/2022 од 02.11.2023. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи на име неисплаћене зараде за период од 01.01.2019. године до 31.12.2021. године исплати 321.552,47 динара са законском затезном каматом од 11.10.2023. године до исплате, износ од 106.985,57 динара на име обрачунате законске затезне камате на неисплаћени износ до дана 10.10.2023. године, и захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка од 138.881,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка од 98.150,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове жалбеног поступка од 59.462,10 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23, у даљем тексту ЗПП), Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је у спорном периоду била запослена код туженог на неодређено време по основу Уговора о раду број ..., закљученог дана ...2001. године, на пословима ..., са VI степеном стручне спреме. Уговором је предвиђено да се цена рада за најједноставнији рад, утврђена колективним уговором, помножи коефицијентом 4,91. Решењем о коефицијенту за утврђивање плате запосленој број 2516/36 од 21.08.2019. године тужилци је утврђен коефицијент за обрачун плате на основу основног коефицијента по Уредби од 14,88 и додатак на плату по основу минулог рада за сваку навршену годину радног стажа 0,4%. Решењима о коефицијенту за утврђивање плата запосленој број 2022/35 од 07.09.2020. године и 2300/41 од 23.09.2021. године тужилци је утврђен коефицијент за обрачун плате, као и претходним решењем у висини од 14,88, са додатком на плату по основу минулог рада од 0,4% за сваку годину радног стажа код послодавца. Тужилца је приликом заснивања радног односа имала VI степен стручне спреме, али је током рада стекла високо образовање (VII степен стручне спреме) и звање „специјалиста ...“, о чему поседује диплому Високе школе струковних студија за ... од 14.02.2013. године. И поред стеченог високог образовања, тужена тужилци, и ако јој се тужилца обраћала, није повећала коефицијент за обрачун плате. Из обрачунских листа зараде утврђено је да је тужилци плата обрачуната применом основног коефицијента од 14,88 у целом спорном периоду. У периоду од 01.01.2019. године до 31.12.2021. године тужилци је исплаћена нето зарада у висини од 1.955.995,44 динара. Разлика зараде тужилци применом основног коефицијента за обрачун плате од 17,32 и исплаћене зараде на дан израде налаза и мишљења 10.10.2023. године износи 321.552,47 динара. На утврђене износе разлике по месецима обрачуната је и законска затезна камата од доспелости на сваки појединачни месечни износ до дана 10.10.2023. године, у износу од 106.985,57 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 104. и 105. Закона о раду, члана 35., 36., и 37., ПКУ за запослене у установама предшколског васпитања и образовања, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама чији је оснивач, закључио да је тужбени захтев основан и да је тужена била у обавези да тужилци понуди измену уговора о раду у погледу утврђеног коефицијента за обрачун и исплату плате, с обзиром да је тужилца након заснивања радног односа стекла високо образовање.

Према становишту другостепеног суда, првостепени суд је погрешно применио материјално право, из разлога што је тужила са туженом засновала радни однос ради обављања послова радног места ... са вишом стручном спремом, односно са VI степеном стручне спреме те јој је у складу са наведеним радним местом утврђен и коефицијент за обрачун плате 14,88, по ком коефицијенту јој је у спорном периоду обрачунава и исплаћивана плата, сагласно Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. Чињеница да је тужила након заснивања радног односа код тужене стекла VII степен стучне спреме, не ствара обавезу на страни послодавца да распореди тужилу на послове радног места који су сагласни њеној накнадно стеченој стручној спреми, тј. да тужилу накнадно повећа коефицијент на 17,32. Ово из разлога што премештај и распоређивање запослених на одговарајућа радна места представља пословну политику послодавца и условљено је потребама и организацији рада послодавца, у складу са предвиђеним бројем извршилаца на одређеном радном месту и објективно насталим потребама за распоређивањем запослених. Стицање високог образовања није било ни прописано ни организовано од стране послодавца, нити је тужена обавезала тужилу да се стручно усавршава ради потребе обављања посла. Накнадно стечена виша стручна спрема, у конкретном случају VII степен стучне спреме, представља само основ за могућност распоређивања запосленог на послове у складу са новостеченим степеном стручне спреме и промену коефицијента, али не и обавезу послодавца да запосленог нужно мора да распореди на такве послове. Како је тужила све време била распоређена на пословима ... са вишом стручном спремом (VI степеном стучне спреме), које послове је и обављала и за које јој је био утврђен коефицијент са обрачун плате сагласно важећој Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, другостепени суд налази да нема основа за исплату разлике плате коју је тужила потраживала у овом поступку.

Ревизијом се оспорава изнето становиште другостепеног суда. Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, не прави разлику у ком моменту је запослена стекла који степен стучне спреме, а код туженог не постоји никаква разлика између круга послова и описа радних задатака између васпитача са VI односно VII степеном стручне спреме.

Неосновано је указивање ревидента на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 39 став 1 тачка 2 Закона о предшколском образовању и васпитању послове васпитача може да обавља лице које испуњава услове прописане законом и има одговарајуће образовање, и то са децом узраста од три године до поласка у школу - лице које има одговарајуће више образовање, односно одговарајуће високо образовање на студијама првог степена (основне струковне студије, основне академске студије или специјалистичке струковне студије) или на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или мастер струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године, по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године - васпитач, у складу са законом. Тужила је засновала радни однос са туженим у звању ... са VI

степеном стручне спреме у складу са којом јој је утврђен прописани коефицијент и обрачунавана и исплаћивана зарада. Закон о раду не прописује обавезу послодавца да запосленог који је стекао вишу стручну спрему распореди на послове у складу са стеченом стручном спремом. Правилником о систематизацији радних места утврђен је опис послова које обављају васпитачи у складу са степеном стручне спреме. С тога је неосновано позивање ревидената на право запослених на једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности коју остварују код истог послодавца.

На основу изложеног Врховни суд је применом члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић